

CvB stukken voor agenda Universiteitsraad

Overlegvergadering d.d. : 12-06-2019
Commissievergadering : SI
Agendapunt : Gedragscode Voertalen
Bijgevoegde stukken : Gedragscode Voertalen - definitief
Toelichting bij Gedragscode Voertalen - Definitief

Betrokken dienst: SP

paraaf:

Secretaris: Wichman

paraaf:

Portefeuillehouder: Victor van der Chijs

paraaf:

---

1. Status agendapunt:

Rol URaad:

- Ter informatie
- Ter advisering
- Ter instemming
- Anders:

---

2. Eerder behandeld in:

Name of forum: PIA

Date of discussion: na (email consultation in the period 10/4 – 16/4)

Outcome: Taking into account a number of textual remarks, points where extra clarification is needed and specific recommendations, PIA advices positively on the documents.

Name of forum: Platform Wet- en Regelgeving

Date of discussion: na (email consultation in the period 10/4 – 16/4)

Outcome: Taking into account a number of textual remarks, points where extra clarification is needed and specific recommendations, Platform Wet- en Regelgeving advices positively on the documents.

Name of forum: CvB (afstempunt)

Date of discussion: 29-04-2019

Outcome: In de CvB vergadering van 6 mei zal de herziene gedragscode worden vastgesteld, waarna deze wordt toegezonden aan de UR t.b.v. behandeling in de overlegvergadering van 12 juni.

Name of forum: UC-Ow

Date of discussion: na (email consultation in the period 23/4 – 30/4)

Outcome: The University Committee for Education advises the executive Board to approve the Gedragscode Voertalen and the accompanying Memorie van Toelichting as it is a correct and complete reflection of the UT policy on language of instruction as well as the language of the organization (voertalen). The UC-Ow would like to emphasize to the Executive Board the importance and desirability of widespread acceptance of all faculty boards on these documents. Additionally, the UC-Ow would like to have a separate discussion on the entry requirements regarding language proficiency in order to discuss whether the current policy (as described in the Gedragscode) is still sufficient and desirable.

---

3. Toelichting/samenvatting:

The Gedragscode Voertalen is a code of conduct specifying the language of instruction (needed when the language deviates from Dutch, as specified by WHW article 7.2). Considering that the language policy of universities is scrutinized by the media, politics and public is and that the law on language in education (WHW article 7.2) will be changed to reflect this public debate. Furthermore considering that the current Gedragscode Voertalen is a minimal interpretation of both the old and new formulation of WHW article 7.2 and that it also insufficiently represents the current agreements regarding language as formulated in the UT language Policy, the Executive Board has decided to review and rewrite the Gedragscode. The University Council has received a number of commitments of the EB regarding this Gedragscode. These have been taken into account in the new version of the Gedragscode.

Please note that information in this rewritten version is not new policy. The version at hand explains more extensively the agreements in terms of language of instruction, but also the language of the organization as specified in the UTLP. The Toelichting is included to give more context or details to the Gedragscode.

---

4. (Voorgenomen) besluit CvB:

THE EXECUTIVE BOARD intends to approve the new Gedragscode Voertalen including the Toelichting. The new Gedragscode will be in force starting the first of January 2020. Additionally, based on the advice of the service departments, the Executive Board asks:

- SP to prepare a discussion in the UC-Ow on the entry requirements on language proficiency;
  - SP to draw up a proposal on how to support not only retainment but also further development of Dutch language proficiency among Dutch students as part of the UT Language Policy;
  - HR to plan the inclusion of a 'ontwikkelplan' on the development of language proficiency by employees; and,
  - M&C to communicate the new Gedragscode internally as well as externally taking into account the sensitivity of the this with respect to the public debate on language in higher education;
-

GRIFFIE URaad: (door griffie UR in te vullen)

Eerder in URaad aan de orde geweest?

- Nee.
- Ja, op
Conclusie toen:

Nadere toelichting: (Voor als presidium/griffier vindt dat één van bovengenoemde punten nadere toelichting behoeft)

.....

.....

Gedragcode Voertalen

Preambule

Overwegende dat:

- de Universiteit Twente (UT) een inclusieve organisatie is met oog voor diversiteit, waar studenten en medewerkers betrokken zijn, hun talent kunnen ontwikkelen en kunnen excelleren in een internationale gemeenschap.
- de Universiteit Twente zich dan ook ten doel stelt om
  - o studenten op te leiden tot burgers van een internationale gemeenschap en voor te bereiden op een carrière in een internationaal werkveld in de techniek of een aanverwant (toepassings-)gebied en daarom een internationale en interculturele dimensie te integreren in het onderwijs;
  - o excellent onderzoek in samenwerking met partners over de hele wereld uit te voeren en daarvoor internationaal talent en financiering te werven;
  - o bij te dragen aan de oplossingen voor de grote maatschappelijke uitdagingen;
  - o een inspirerende, internationale leeromgeving te zijn die bepalend is voor de innovatiekracht van de regio.
- een groot deel van de UT-community (studenten en medewerkers) een internationale achtergrond heeft.
- taal een middel alsook een barrière kan zijn voor het creëren van een inclusieve werk- en leeromgeving.
- bij de keuze voor de voertaal geredeneerd moet worden vanuit het wettelijk kader bestaande uit WHW artikel 1.3 lid 5 en artikel 7.2.

stelt het College van Bestuur van de Universiteit Twente de volgende Gedragcode Voertalen met ingangsdatum 1 januari 2020 op 6 mei 2019 vast:

Artikel 1. Voertaal organisatie

- 1.1. De voertaal van de organisatie is de formele taal van de interne informatievoorziening en -uitwisseling.
- 1.2. Engels is de formele voertaal van de organisatie. Specifiek betekent dit dat:
  - a. met oog op het zijn van een inclusieve organisatie de voertaal zodanig is dat staf en studenten kunnen participeren (hierna: inclusiviteitsuitgangspunt).
  - b. formele communicatie vanuit de UT als organisatie naar de studenten en medewerkers tenminste plaatsvindt in het Engels.
  - c. extern georiënteerde formele communicatie, zoals de website, met het oog op regionale, nationale én internationale doelgroepen en context minimaal in het Nederlands en Engels is, ook vanwege online vindbaarheid. Communicatie richting externe partijen vindt plaats in de taal zoals overeengekomen met deze partners.
  - d. individueel klantcontact plaatsvindt in de taal zoals gekozen door de betrokkenen met inachtneming van het inclusiviteitsuitgangspunt.
  - e. wettelijk bindende documenten in principe in het Nederlands worden aangeboden. Waar toepasselijk wordt alleen of ook een Engelse versie beschikbaar gesteld, waarbij geldt dat de Nederlandse versie leidend is.
- 1.3. De taalkeuze in informele situaties wordt overgelaten aan de betrokkenen met inachtneming van het inclusiviteitsuitgangspunt.
- 1.4. Nauw met de UT verbonden, maar onafhankelijke partijen worden sterk aangemoedigd hun taalbeleid aan te laten sluiten bij het taalbeleid van de UT.

Artikel 2. Voertaal besluitvorming en adviesgremia

- 2.1. De voertaal van de besluitvorming en adviesgremia is de taal van formele beleidsstukken en documenten, de formele besluiten en adviezen, en de overleggen van formele besluit- en adviesgremia waar deze besproken worden.

- 2.2. Engels is de voertaal van de besluitvorming. Specifiek betekent dit dat:
  - a. formele besluit- en adviesgremia zoals vermeld in het Bestuurs- en Beheersreglement, niet bedoelende de medezeggenschap, Engels als voertaal hebben voor formele schriftelijke communicatie. Agendastukken worden in het Engels aangeleverd. Uitzondering op voorgaande twee volzinnen is mogelijk wanneer er een zwaarwegende reden is om de Nederlandse taal te gebruiken.
  - b. besluiten in het Engels worden gedocumenteerd en gecommuniceerd.
  - c. verbale communicatie tussen de leden tijdens overleggen van de gremia als bedoeld in lid 2.2.a plaatsvindt in de taal als overeengekomen door de leden, met inachtneming van het inclusiviteitsuitgangspunt.
- 2.3. Medezeggenschapsorganen als gespecificeerd in WHW artikel 9.38 lid c bepalen zelf de voertaal van hun gesproken en geschreven communicatie. Wel wordt aangemoedigd om dit beleid aan te laten sluiten bij het UT-taalbeleid en dus in het Engels of tweetalig (Engels en Nederlands) te communiceren en te allen tijde het inclusiviteitsuitgangspunt in acht te nemen.

Artikel 3. Voertaal onderwijs

- 3.1. De voertaal onderwijs is de formele taal waarin het onderwijs wordt gegeven, het onderwijsmateriaal wordt aangeboden en waarin wordt getoetst en geëxamineerd aan de Universiteit Twente. Dit betreft alle bachelor- en masteropleidingen aan de Universiteit Twente die geregistreerd staan in het CROHO.
- 3.2. De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) artikel 7.2 beschrijft de voorwaarden voor een opleiding of een deel van een opleiding om een andere taal dan het Nederlands te voeren. Hiermee wordt op de Universiteit Twente bedoeld dat Engels als voertaal van de opleiding of deel van opleiding gekozen kan worden als:
  - a. het verwerven van interculturele en internationale vaardigheden, bijvoorbeeld in een international classroom, onderdeel van de leeruitkomsten van de opleiding zijn, en/of
  - b. de opleiding voorbereidt op het werken in een internationale context en het dus voor de toekomstige carrièreperspectieven van de studenten nodig is om de vakkennis in het Engels te beheersen, en/of
  - c. de opleiding nauw verweven is met het onderzoek in het betreffende vakgebied en dit onderzoek plaatsvindt in een internationale context met internationale staf en Engelse vakliteratuur.
- 3.3. Per opleiding is er een visie op Nederlandse taalbeheersing en, indien van toepassing, Engelse taalbeheersing in relatie tot de keuze voor de voertaal van de opleiding;
- 3.4. De bevoegdheid tot het vaststellen van de voertaal van een opleiding of onderdelen van een opleiding ligt bij het faculteitsbestuur van de faculteit waartoe de opleiding behoort. Hierover heeft de opleidingscommissie instemmingsrecht.
- 3.5. Opleidingsinformatie, de Onderwijs- en Examenregeling (hierna: OER) en de opleidings specifieke regels en richtlijnen van de examencommissie zijn in ieder geval beschikbaar in de voertaal van de opleiding.
- 3.6. Opleidings specifieke communicatie met studenten dient tenminste plaats te vinden in de voertaal van de opleiding waarop de communicatie betrekking heeft.

Artikel 4. Taalvaardigheid studenten

- 4.1. Met het oog op toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor Nederlandse studenten gelden er op het gebied van taalbeheersing geen aanvullende eisen dan een vwo-diploma voor het instromen in een bacheloropleiding, of een relevant bachelordiploma van een geaccrediteerde Nederlandse instelling voor het instromen in een masteropleiding.
- 4.2. Voor internationale studenten die zich aanmelden voor een Nederlandstalige opleiding geldt als ingangseis Nederlandse taalvaardigheid een niveau gelijk aan het uitstroomniveau van het vwo, te weten B2 volgens Europees referentiekader.
- 4.3. Voor internationale studenten die zich aanmelden voor een Engelstalige opleiding geldt als ingangseis Engelse taalvaardigheid
  - a. voor een bacheloropleiding een IELTS met een 'overall band score' van 6.0.

- b. voor een masteropleiding een IELTS met een 'overall band score' van 6.5. Deze ingangseis geldt ook voor de premaster, omdat deze deel uitmaakt van de toelating tot de master.
  - c. Voor een PhD-positie een IELTS met een 'overall band score' van 6.5.
  - d. Voor binnenkomende uitwisselingsstudenten een IELTS met een 'overall band score' van 6.0.
- 4.4. Het voldoen aan de ingangseisen als beschreven in artikel 4.2 en 4.3 wordt aangetoond middels het voorleggen van erkende certificaten¹ conform de Gedragscode Internationale Student Hoger Onderwijs artikel 4.2 en 4.3.
  - 4.5. Het gestelde in artikel 4.2 en 4.3 heeft expliciet betrekking op de toelatingseis van inkomende studenten. Dit betreft alleen de vormelijke aspecten van taal zoals spelling en grammatica en dus niet academische taalvaardigheid². Het verwerven van academische taalvaardigheid dient onderdeel te zijn van de in artikel 3.4 genoemde visie.
  - 4.6. Gedurende de bachelorfase biedt de UT faciliteiten waarmee de afgestudeerde kan voldoen aan de ingangseis met betrekking tot voldoende beheersing van de Engelse taal voor een Engelstalig masterprogramma aan de Universiteit Twente.
  - 4.7. Ten aanzien van de voertaal onderwijs en de taalvaardigheid van studenten wordt in ieder geval het volgende in het OER vermeld:
    - a. de voertaal van de opleiding en, indien van toepassing, de individuele opleidingsonderdelen;
    - b. toelatingseisen met betrekking tot de Nederlandse en Engelse taalvaardigheid;
    - c. de wijze waarop taalvaardigheid wordt getoetst.
  - 4.8. Voor gezamenlijke programma's worden in de overeenkomst met de partneruniversiteit afspraken gemaakt met betrekking tot de taalvaardigheid van studenten. Deze eisen zijn minimaal gelijk aan de in dit artikel beschreven eisen.
  - 4.9. Evaluatie en eventuele herziening van de ingangseisen met betrekking tot Nederlandse en/of Engelse taalvaardigheid kan plaatsvinden op advies van een formeel besluit- of adviesgremium zoals vermeld in het Bestuurs- en Beheersreglement, niet bedoelende de medezeggenschap.

Artikel 5 Taalvaardigheid medewerkers

- 5.1. De Nederlandse en Engelse taalvaardigheid van medewerkers moet passend zijn bij de taken waarmee medewerkers zijn belast. Aan de Engelse taalvaardigheid zijn per functieprofiel minimumeisen vastgesteld die variëren tussen B1 en C1 volgens Europees referentiekader.
- 5.2. In aanvulling op het gestelde in artikel 5.1 dienen docenten werkzaam in een Engelstalige opleiding minimaal niveau C1 volgens Europees referentiekader te hebben om de kwaliteit van het Engelstalig onderwijs te garanderen.
- 5.3. Het Engelse taalvaardigheidsniveau wordt aangetoond middels een taalvaardigheidstoets of erkend certificaat³.
- 5.4. Medewerkers kunnen uitgezonderd worden van toetsing als in artikel 5.3 gesteld wanneer de medewerker Engels als moedertaal heeft of als de medewerker aantoonbare werkervaring in een Engelssprekende werkomgeving heeft.
- 5.5. Naast het minimale taalvaardigheidsniveau als gesteld in artikel 5.1 en 5.2 beschikken alle medewerkers van de UT over een ontwikkelplan op het gebied van taalvaardigheid passend bij de werkzaamheden.
- 5.6. De taalvaardigheid dan wel de ontwikkeling daarvan wordt meegenomen in de werving en selectie van nieuwe medewerkers. In ieder geval dient het minimumtaalniveau passend bij de werkzaamheden in vacatures te worden vermeld.
- 5.7. De portefeuillehouder bedrijfsvoering van de faculteit of directeur van de dienst waartoe de medewerker behoort is verantwoordelijk voor het toezien op en het naleven van het gestelde in artikel 5.1 tot en met 5.6.

¹ Dit zijn IELTS, TOEFL, Cambridge CAE of Cambridge CPE certificaten of vrijstelling volgens de in artikel 4.3 van de Gedragscode Internationale Student genoemde diploma's.

² Academische taalvaardigheid is namelijk het geheel van taalkennis, vaardigheden, strategieën en attitudes die studenten moeten ontwikkelen om taken in het hoger onderwijs en in de latere beroepsvoering met succes uit te voeren.

³ Dit zijn IELTS, TOEFL, Cambridge CAE of Cambridge CPE certificaten.

Artikel 6. Ondersteuning taalvaardigheid

- 6.1. Studenten worden door de UT:
  - a. gefaciliteerd om de Nederlandse taalvaardigheid op peil te houden in het geval van Nederlandstalige studenten. Anderstalige studenten worden actief uitgenodigd en gefaciliteerd om Nederlands te leren zodat zij kansen op de nationale en regionale arbeidsmarkt ontsluiten.
  - b. ondersteund in het (verder) ontwikkelen van hun Engelse taalvaardigheid.
  - c. getraind in academische taalvaardigheid, die minimaal impliciet verweven is in de opleiding en haar leerdoelen.
- 6.2. Medewerkers worden door de UT ondersteund in het op peil brengen en houden van hun Nederlandstalige en Engelstalige taalvaardigheid. Met het oog op het bevorderen van integratie in de Nederlandse samenleving worden vast aangestelde, internationale medewerkers bovendien actief aangemoedigd en gefaciliteerd om Nederlands te leren.
- 6.3. Het gestelde in artikel 6.1 en 6.2 wordt gefaciliteerd door het UT Language Centre.
- 6.4. Er kunnen kosten verbonden zijn aan de in artikel 6.3 bedoelde faciliteiten en dienstverlening. Uitgangspunt is toegankelijkheid van het aanbod, wat inhoudt dat de prijs niet hoger zal zijn dan de kostprijs.

Artikel 7. Evaluatie voertaal onderwijs

- 7.1. Evaluatie van de voertaal van het onderwijs maakt onderdeel uit van de (her-)accreditatie van de opleiding.
- 7.2. In de evaluatie van de voertaal van het onderwijs moet in ieder geval aandacht besteed worden aan:
  - a. de argumenten voor de taalkeuze zoals onder andere benoemd in artikel 3.2 alsook de visie op taal als benoemd in artikel 3.3.
  - b. de manier waarop Engelse, Nederlandse en academische taalvaardigheid van studenten als in artikel 4 beschreven, geadresseerd wordt in de opleiding.
  - c. de taalvaardigheid van docenten als in artikel 5.2 beschreven.

Artikel 8. Wijziging voertaal onderwijs

- 8.1. De beslissingsbevoegdheid de voertaal van een opleiding of een deel van de opleiding te wijzigen ligt bij het faculteitsbestuur van de faculteit waartoe de opleiding behoort. De opleidingscommissie heeft hierover instemmingsrecht.
- 8.2. Een wijziging in de voertaal van een opleiding kan uitsluitend plaatsvinden met ingang van een nieuw academisch jaar. Dat betekent dat besluitvorming over de voertaal van de opleiding 3 semesters voor de ingangsdatum van de wijziging is afgerond.
- 8.3. Indien de voertaal van een opleiding wordt gewijzigd, wordt een overgangsregeling voor zittende studenten vastgesteld door het faculteitsbestuur van de faculteit waartoe de opleiding behoort. Deze overgangsregeling wordt in ieder geval gepubliceerd op de website van de opleiding.
- 8.4. In de overgangsregeling wordt aandacht besteed aan de rechten en plichten van de zittende studenten. Een wijziging van de voertaal vindt in principe cohortsgewijs plaats. Indien zittende studenten expliciet aangeven geen bezwaar te hebben tegen een wijziging, kunnen andere maatwerkafspraken worden gemaakt in de overgangsregeling.

Toelichting

Dit document is de toelichting bij de Gedragscode Voertalen, zoals vastgesteld is op 6 mei 2019.

Aanleiding

- In de internationaliseringsvisie en de daaruit voortvloeiende UT Language Policy (UTLP) committeert de UT zich tot het zijn van een inclusieve internationale leer- en werkomgeving. Taal is een belangrijk middel om dit te bewerkstelligen.
- Daarnaast zijn internationalisering en de voertaal van het hoger onderwijs onderwerp van het maatschappelijk debat. Enkele voorbeelden:
  - o “Het kabinet ziet scherper toe op de naleving van de wet dat opleidingen alleen Engelstalig zijn wanneer dit een toegevoegde waarde heeft, de kwaliteit van voldoende niveau is en er in voldoende mate Nederlandstalige opleidingen zijn.” Uit het regeerakkoord volgens <https://www.scienceguide.nl/2017/10/wet-op-taalbeleid-echt-handhaven/>
  - o De Tweede Kamer heeft 24 april 2018 een motie aangenomen die de regering verzoekt om “de inhoud en toepassing van de gedragscodes (Gedragscode Voertalen – red.) periodiek in beeld te brengen, conform de oorspronkelijke bedoeling van de wet.” Uitkomst van een eerste inventarisatie door de Onderwijsinspectie stelt dat gedragscode voertalen van universiteiten summier invulling geeft aan de wettelijke vereisten zoals gesteld in WHW 7.2. (Constatering Onderwijsinspectie in brief d.d. 22/2: <https://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/nieuws/2018/12/21/taalbeleid-in-hoger-onderwijs-beter-op-praktijk-laten-aansluiten>). Het volledige rapport ‘Nederlands of Niet: gedragscodes en taalbeleid in het hoger onderwijs’ is beschikbaar via <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2018/12/21/nederlands-of-niet-gedragscodes-en-taalbeleid-in-het-hoger-onderwijs>
  - o In haar brief ‘Internationalisering in evenwicht’ gaat de minister van OCW in op het taalbeleid op hogere onderwijsinstellingen en de toegankelijkheid van onderwijs. Dit zal onderdeel worden van het nieuwe accreditatiekader. Ook kondigt ze daarin een wetswijziging aan van WHW artikel 7.2 waarin de voertaal van opleidingen geregeld is.

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor de Gedragscode Voertalen wordt gevormd door de volgende twee artikelen uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna WHW):

Artikel 1.3 lid 5: De instellingen voor hoger onderwijs schenken mede aandacht aan de persoonlijke ontplooiing van hun studenten en de bevordering van hun maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef. De bevordering van maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef houdt ten minste in dat de instellingen, met inbegrip van degenen die hen formeel of informeel vertegenwoordigen, zich onthouden van discriminatoire gedragingen en uitlatingen. De instellingen richten zich in het kader van hun werkzaamheden op het gebied van het onderwijs wat betreft Nederlandstalige studenten mede op de bevordering van de uitdrukkingsvaardigheid in het Nederlands.

De Onderwijsinspectie interpreteert het bovenstaande wetsartikel al volgt: “Voor Nederlandstalige studenten heeft elke instelling dus de opdracht de uitdrukkingsvaardigheid in het Nederlands te bevorderen, ongeacht de keuze voor een voertaal en de argumenten die daarvoor worden gegeven in een gedragscode.”- citaat uit Onderwijsinspectie rapport ‘Nederlands of niet’.

Artikel 7.2. Taal: Het onderwijs wordt gegeven en de examens worden afgenomen in het Nederlands. In afwijking van de eerste volzin kan een andere taal worden gebezigd:

- a. wanneer het een opleiding met betrekking tot die taal betreft,
- b. wanneer het onderwijs betreft dat in het kader van een gastcollege door een anderstalige docent gegeven wordt, of

- c. *indien de specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs dan wel de herkomst van de studenten daartoe noodzaakt, overeenkomstig een door het instellingsbestuur vastgestelde gedragscode.*

In haar brief 'Internationalisering in evenwicht' aan de Tweede Kamer laat de minister OCW weten bovenstaand wetsartikel te willen moderniseren, omdat "het wetsartikel stamt uit 1991; een tijd waarin de internationalisering van het hoger onderwijs nog in een hele andere fase verkeerde. Naast de KNAW adviseert ook de Onderwijsraad dat de formulering van artikel 7.2 aan herziening toe is. Ik wil dat het herziene artikel instellingen ertoe verplicht op opleidingsniveau een goede afweging te maken wanneer zij kiezen voor een andere taal dan het Nederlands, waarbij er sprake is van meerwaarde voor de kwaliteit en aandacht voor de belangen van de Nederlandse studenten." De nieuwe wet taal en toegankelijkheid is voorgelegd voor een internetconsultatie (<https://www.internetconsultatie.nl/toegankelijkheidho>).

Artikel 7.2. Taal

1. *Het onderwijs wordt gegeven en de examens worden afgenomen in het Nederlands.*
2. *In afwijking van het eerste lid kan aan een opleiding of een deel van een opleiding een andere taal worden gevoerd, indien:*
  - a. *het een opleiding of een deel van de opleiding met betrekking tot die taal betreft,*
  - b. *het onderwijs betreft dat in het kader van een gastcollege door een anderstalige docent gegeven wordt, of*
  - c. *dit gelet op de specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs, meer dan het voeren van het Nederlands, in het belang is van het verwerven van de kennis, het inzicht of de vaardigheden die een student bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven.*
3. *In geval van toepassing van het tweede lid, stelt het instellingsbestuur daarover beleid vast en beschrijft daarin:*
  - a. *de procedure waarmee en de inhoudelijke gronden waarop wordt overgegaan tot het voeren van een andere taal aan een opleiding of een deel van een opleiding, en*
  - b. *de wijze waarop de instelling zich inspant om de kwaliteit van het onderwijs aan de opleiding en de toegankelijkheid van de opleiding voor Nederlandstalige studenten te waarborgen.*
4. *Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden voorgeschreven op welke onderwerpen het beleid, bedoeld in het derde lid, onderdeel b, in ieder geval betrekking heeft.*

Met de Gedragscode sorteren we voor op de nieuwe wet taal en toegankelijkheid aangezien verwacht wordt dat deze wijziging aangenomen gaat worden voordat de herziene Gedragscode Voertalen van kracht wordt (datum: 1-1-2020).

Toelichting per artikel van de Gedragscode

Artikel 1. Voertaal organisatie

In dit artikel wordt ingegaan op de taalkeuze van de organisatie. Vanuit de internationaliseringsvisie wordt gestreefd naar een campus waar UT-studenten en -medewerkers zich thuis en welkom voelen. Hierbij is en blijft inclusiviteit met oog voor diversiteit een leidend uitgangspunt. Inclusie is mensen werkelijk betrekken, insluiten, opnemen in de groep. Diversiteit omvat alle aspecten waarop mensen van elkaar kunnen verschillen, zoals geslacht, leeftijd, godsdienst, seksuele voorkeur, fysieke conditie, sociaaleconomische achtergrond, etc. Met andere woorden: de UT streeft naar 'een sfeer, werkwijze en organisatiecultuur waar verschillen tussen mensen worden gewaardeerd, mensen zichzelf kunnen zijn en hun talenten benut worden'. Om een van de barrières daarvoor, namelijk de taalbarrière voor internationale staf en studenten, weg te nemen is ervoor gekozen om Engels als formele voertaal op de campus te hanteren. Naast de omzetting van de formele voertaal van de organisatie, betekent dit ook dat als een betrokkene de Nederlandse taal niet machtig is, alle betrokkenen overgaan op Engelstalige communicatie zodat iedereen kan participeren. In de Gedragscode vatten wij dit samen als het inclusiviteitsuitgangspunt. In artikel 1 van de Gedragscode wordt dit beschreven overeenkomstig de afspraken die in de UT Language Policy gemaakt zijn.

1.2:

Communicatie naar studenten en medewerkers vindt tenminste plaats in het Engels. Dit biedt ruimte voor tweetalige communicatie. In gevallen van individueel klantencontact, bijvoorbeeld in de werving middels sociale media of vanuit de IT-dienstverlening, kan er gecommuniceerd worden in elke taal zoals overeengekomen door de betrokkenen. Hierbij de aanvulling dat de eerste wervingscommunicatie gericht op studietoekers én potentiële collega's voor de UT doellanden soms ook in de moedertaal plaatsvindt (landenpagina's/websites).

In de communicatie met medewerkers en studenten wordt te allen tijde gepoogd de begrijpelijkheid van teksten te waarborgen.

1.4:

Een subgroep van nauw aan de UT verbonden, maar onafhankelijke partijen zijn partijen die (mede) door de UT gefinancierde activiteiten organiseren zoals bijvoorbeeld de Student Union en studieverenigingen. Gezien het belang van de SU en verwevenheid van de studieverenigingen met de opleidingen van de Universiteit Twente is het zeer wenselijk dat het gestelde in de Gedragscode Voertalen en de daarmee samenhangende UT Language Policy door deze partijen wordt overgenomen. Dit kunnen we stimuleren en faciliteren, bijvoorbeeld met een vertaalservice, maar niet forceren. Ook partijen die fysiek op de campus aanwezig zijn, zoals bijvoorbeeld de COOP en huisarts, worden aangemoedigd zich aan te sluiten bij het taalbeleid van de UT.

Artikel 2. Voertaal besluitvorming en adviesgremia

In dit artikel wordt ingegaan op de taalkeuze van de besluitvorming. Hier worden specifiek de besluiten, documenten en overleggen van de formele besluit- en adviesgremia bedoeld. De bedoelde documenten zijn bijvoorbeeld beleidsstukken waarover een advies en of besluit genomen moet worden. De voertaal besluitvorming is de taal van deze documenten, het advies en/of besluit en de overleggen en is Engels. De bedoelde besluit- en adviesgremia staan benoemd in het Bestuurs- en Beheersreglement. Medezeggenschap, zoals bedoeld in WHW artikel 9.38 lid c, wordt los behandeld.

WHW artikel 9.38 lid c: Begripsbepaling

In deze paragraaf en artikel 9.46 wordt onder medezeggenschapsorgaan verstaan:

- a. de gezamenlijke vergadering,*
- b. de ondernemingsraad,*
- c. het orgaan dat is ingesteld op grond van de medezeggenschapsregeling, bedoeld in artikel 9.30, derde lid, tweede volzin,*
- d. de universiteitsraad,*
- e. de faculteitsraad,*
- f. de dienstraad, bedoeld in artikel 9.50,*
- g. geledingen van de organen onder a tot en met f,*
- h. de opleidingscommissie.*

De medezeggenschap is toegankelijk voor al het personeel en studenten. Hoewel de medezeggenschap zelf beslist over de voertaal, wordt met het oog op deze toegankelijkheid sterk aangeraden om aan te sluiten bij de UT Language Policy. Met andere woorden, om Engels (of tweetalig in combinatie met Nederlands) te hanteren voor de door het medezeggenschapsorgaan geproduceerde formele geschreven documentatie. Voor de gesproken taal moet wederom inclusiviteit als belangrijkste uitgangspunt genomen worden.

Artikel 3. Voertaal onderwijs

3.1 – 3.3:

In dit artikel wordt ingegaan op de taalkeuze voor het bachelor- en masteronderwijs. In het artikel wordt Engels of Nederlands voor het bacheloronderwijs en Engels voor het masteronderwijs als voertaal gespecificeerd. Het wettelijk kader voor deze keuze is "Nederlands, tenzij". Met andere woorden, de voertaal van het onderwijs is Nederlands, tenzij een van de situaties zoals gespecificeerd in WHW artikel 7.2 (nieuw artikel: WHW artikel 7.2 lid 2) zich voordoet. In dit artikel van de Gedragscode worden deze wettelijke gronden vertaald naar de context van de Universiteit Twente. Als de voertaal van een opleiding of onderdeel van een opleiding Engels is, dient in ieder geval aan een van deze gronden voldaan te zijn. Aanvullende argumenten, bijvoorbeeld vanwege de samenstelling van de groep studenten, specifieke carrièreperspectieven en/of arbeidsmarkt, de (leer)cultuur, het

onderzoeksdomein, instroom, samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld in joint en double degrees), etc., mogen ook.

In de UTLP is het volgende over de voertaal opgenomen: "The University of Twente is seen as one of the pioneers when it comes to the choice of English as the main language in its educational programmes. There are various reasons for offering English-taught education that also apply to other universities, including comprehensive. For the UT, mono-lingual education is especially beneficial because uniform language use enables access to (almost) all programmes. This appeals to the principles of TEM (module-focused, varied curriculum) as well as strengthens our interdisciplinary character. English-taught Bachelor programmes also ease continuation towards a Master's degree. And, without Dutch as a language barrier, education as well as research can profit by attracting experts from abroad more easily."

Met betrekking tot de voertaal van een deel van de opleiding is het uitgangspunt inclusie. Met andere woorden, als een opleiding openstaat voor niet-Nederlandssprekende studenten door de keuze van Engels als voertaal, dienen zij de volledige opleiding in het Engels te kunnen afronden. Delen van de opleiding zouden ook Nederlands als voertaal kunnen hanteren. Daarnaast zou het kunnen dat een afstudeerrichting een andere taal (Nederlands/Engels) dan de voertaal van de opleiding (Engels/Nederlands) hanteert. In alle gevallen dient de student bij inschrijving goed geïnformeerd te zijn.

3.4:

Het wetsvoorstel taal en toegankelijkheid regelt de rol van de medezeggenschap als volgt. In WHW artikel 9.18 eerste lid onderdeel a wordt geregeld dat de opleidingscommissie van de openbare universiteit instemmingsrecht heeft t.a.v. het onderwerp in de OER m.b.t. de onderwijstaal van de opleiding en de taal waarin de examens worden afgenomen, dat met onderhavig wetsvoorstel wordt opgenomen in artikel 7.13 als verplicht onderdeel van de OER. Omdat met de voorgestelde wijziging van artikel 9.18, het instemmingsrecht op het onderwerp in de OER (de taal waarin het onderwijs wordt verzorgd en waarin de examens worden afgenomen) bij de OLC komt te liggen, wordt dit onderwerp met de wijziging van artikel 9.38 uitgezonderd van de onderwerpen in de OER waarop de FR van een universiteit instemmingsrecht heeft.

Kortom: de keuze voor de voertaal van de opleiding is aan de opleiding zelf. Het faculteitsbestuur kan hierover een verzoek via de opleidingsdirecteur bij de opleidingscommissie doen. De opleidingscommissie heeft hier instemmingsrecht op. De voertaalkeuze en bijbehorende argumentatie moet beschikbaar zijn voor de (her-)accreditatie, daar het nieuwe accreditatiekader specifiek aandacht besteedt aan de voertaal van de opleiding als onderdeel van standaard 2.

3.7:

Opleidingsspecifieke communicatie betreft bijvoorbeeld communicatie van de examencommissie of het opleidingsmanagement naar de student(en) van de betreffende opleiding. Mededelingen over bijvoorbeeld UT-brede systemen vallen onder artikel 2.2 lid a.

Artikel 4. Taalvaardigheid studenten

In dit artikel wordt ingegaan op minimumingangseisen met betrekking tot taalbeheersing. Daarbij hanteren we de volgende definities:

- taalbeheersing is het goed kunnen gebruiken van je moedertaal of een vreemde taal
- taalvaardigheid is de mate waarin je een taal goed spreekt en schrijft. Hierin make we onderscheid tussen Nederlandse, Engelse en academische taalvaardigheid, zoals gedefinieerd in artikel 4.5. Academische taalgebruik kenmerkt zich onder andere door een sterke abstracte component, een gespecialiseerde woordenschat en complexe structuren. Academische taalbeheersing vraagt daarom om vaardigheden zoals logica, strategieën om bijvoorbeeld verschillende bronnen te lezen en te interpreteren gecombineerd met een kritische attitude. Kortom: academische taalvaardigheid omvat meer dan de Engelse of Nederlandse taalvaardigheid en is niet als toelatingseis opgenomen.

4.2 – 4.4:

Deze artikelen beschrijven de huidige ingangseisen. Een eventuele discussie over andere (hogere) eisen moet los gevoerd worden. Uitkomsten van een dergelijk discussie moeten uiteraard wel weer verwerkt worden in de Gedragscode Voertalen.

Ten aanzien van de ingangseisen op het gebied van taalvaardigheid van internationale studenten zijn de volgende documenten belangrijk:

- Het Verdrag van Lissabon specificeert de vwo-equivalente opleidingen en is beschikbaar via: <https://www.njb.nl/wetgeving/wetsvoorstellen/import/verdrag-lissabon-inzake-hoger-onderwijs.5939.lynkx>.
- De Gedragscode Internationale Student Hoger Onderwijs (hierna: Gedragscode Internationale Student) is beschikbaar via: [http://www.vsnu.nl/files/documenten/Gedragscode%20internationale%20student%20hoger%20Onderwijs\(1\).pdf](http://www.vsnu.nl/files/documenten/Gedragscode%20internationale%20student%20hoger%20Onderwijs(1).pdf).

De Gedragscode Internationale Student stelt het volgende ten aanzien van de Nederlandse en Engels taalvaardigheid van internationale studenten:

- volgens Artikel 4.2 van de Gedragscode Internationale Student geldt ten aanzien van het aantonen van de Nederlandse taalvaardigheid WHW artikel 7.28, lid 2: op de UT wordt voldoende beheersing van de Nederlandse taal door internationale studenten aangetoond door het met goed gevolg afleggen van het Staatsexamen Nederlands als Tweede Taal (programma II) dan wel het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT), Educatief Startbekwaam (B2, voorheen PTHO) of Educatief Professioneel (C1, voorheen PAT).
- volgens Artikel 4.2 van de Gedragscode Internationale Student specificeert ten aanzien van het aantonen van de Engelse taalvaardigheid welke scores van erkende certificaten overeenkomen met de in de Gedragscode Voertalen genoemde IELTS-score. Op de UT worden de IELTS, TOEFL, Cambridge CAE en Cambridge CPE certificaten met de desbetreffende scores geaccepteerd.
- artikel 4.3 van de Gedragscode Internationale Student specificeert de gevallen waarin internationale studenten vrijgesteld worden van de verplichting een taaltest af te leggen.

Het UT Admission Office geeft het volledige overzicht van de taaleisen en de certificaten die als bewijs gelden voor beheersing van de gestelde taalvaardigheidseis. Daar wordt eveneens gespecificeerd in welke omstandigheden internationale studenten vrijgesteld worden van de verplichting een taaltest af te leggen, bijvoorbeeld wanneer studenten hun onderwijs in bepaalde Engelssprekende landen hebben gevolgd. Het volledige overzicht is:

- bachelor: <https://www.utwente.nl/en/education/bachelor/admission/language-requirements/>
- master: <https://www.utwente.nl/en/education/master/admission-requirements/language/>

4.6:

Voor Nederlandse studenten die elders (HBO of andere Nederlandse universiteit) de bachelor in het Nederlands hebben afgerond, gelden er op het gebied van taalbeheersing geen aanvullende eisen dan een relevant bachelordiploma van een geaccrediteerde Nederlandse instelling voor het instromen in een masteropleiding (artikel 4.1). Wel bestaat het risico dat de taalbeheersing van deze studenten het volgen van de masteropleiding bemoeilijkt. Het is goed om de faciliteiten die de UT heeft op het gebied van taalvaardigheid bij deze studenten goed onder de aandacht te brengen.

4.9:

Uitgangspunt bij de evaluatie en eventuele herziening van de ingangseisen m.b.t. taalvaardigheid is dat deze uniform zijn. Hiermee bedoelen we dat bijvoorbeeld alle bacheloropleidingen aan de UT dezelfde ingangseisen hanteren.

Artikel 5. Taalvaardigheid medewerkers

In dit artikel wordt ingegaan op de minimumtaalvaardigheid van UT-medewerkers. Daarbij zijn op het gebied van de Engelse taalvaardigheid minimumeisen per functieprofiel opgesteld als onderdeel van de UT Language Policy. Daarbij kan het zijn dat een medewerker specifieke werkzaamheden uitvoert die een andere (hogere) taalvaardigheid behoeven.

Ook dit artikel heeft alleen betrekking op de Nederlandse en Engelse taalvaardigheid. Bijvoorbeeld de Engelse instructievaardigheden van docenten of academische taalvaardigheid van PhD-medewerkers worden hierin niet meegenomen. Deze vaardigheden zijn echter ook belangrijk voor het uitvoeren van werkzaamheden aan de UT. Het kan dus wel zo zijn dat wanneer een medewerker hier een ontwikkelbehoefte heeft, dit meegenomen wordt in het ontwikkelplan als bedoeld in artikel 5.5 en dat de UT de medewerker hierin ondersteunt. Wanneer de medewerker op het gewenste taalvaardigheidsniveau is, hoeft in het ontwikkelplan alleen aandacht besteed te worden aan het op peil houden van dit niveau.

Artikel 6. Ondersteuning taalvaardigheid

De UT faciliteert medewerkers en studenten in het ontwikkelen en op peil houden van hun taalvaardigheid middels het UT Language Centre (UTLC). Het UTLC heeft een uitgebreid aanbod op het gebied van, onder andere, Engelse, Nederlandse en academische taalvaardigheids cursussen. Het volledige aanbod is te vinden op: <https://www.utwente.nl/en/ces/language-centre/courses/>. Daarnaast is het ook mogelijk om op maat gemaakte cursussen te faciliteren en worden vraag en aanbod regelmatig afgestemd.

Voor studenten is het mogelijk dat kosten in rekening gebracht worden, bijvoorbeeld om de no-show te minimaliseren of de kostprijs te dekken. Voor medewerkers worden de kosten in de meeste gevallen gedragen door de faculteit of dienst waartoe de medewerker behoort.

Artikel 7. Evaluatie voertaal onderwijs

Het uitgangspunt is dat de evaluatie onderdeel is van de (her-)accreditatie van de opleiding en dus op die manier verankerd is in de kwaliteitszorgcyclus van de UT. Dit regelt eveneens de rol van de medezeggenschap en de rol van studenten.

Artikel 8. Wijziging voertaal onderwijs

8.1:

Zie ook de toelichting onder artikel 3.4 op pagina 4.

8.2 – 8.4:

Het uitgangspunt is dat nominaal studerende studenten niet te maken krijgen met wijziging van de voertaal. Vanwege de voorbereiding van het wervingsjaar en ondersteuning in de communicatie naar zittende studenten door M&C is de termijn tussen het aanvragen van een wijziging van de voertaal en de ingangsdatum gesteld op 3 semesters.